

Strategi för vatten & avlopp

i Alingsås kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2010-10-27

VA-strategi

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning och syfte	2
Ansvarfördelning	2
Enskilt VA.....	3
Bakgrund	3
Krav på vattenförsörjning.....	3
Krav på avloppslösningar	3
Nya anläggningar	4
Befintliga anläggningar	4
Gemensamma VA-anläggningar	4
Bakgrund.....	4
Allmänna VA-anläggningar i kommunal regi.....	5
Principer	5
Dricksvatten.....	5
Dagvatten	5
Spillvatten.....	5
Verksamhetsområde för VA.....	6
VA-taxan.....	6
Bedömning av speciella områden.....	7
Områden där kommunalt VA ska inarbetas i kommande revidering av ÖP.....	7
Färgens östra strand.....	7
Saxebäcken.....	11
Västra Bodarna väster om järnvägen.....	12
Nolhagen	13
Högen-Vässenbo	14
Områden med behov av gemensam VA-anläggning.....	15
Björkekärr	15
Edsås och Skaftared.....	16
Närsbo.....	17
Simmenäs	18
Långareds kyrkby	19
Lövhult.....	20
Övriga områden där gemensam VA-lösning kan bli aktuell.....	21
Områden med områdesbestämmelser.....	21
Övriga områden.....	21
Bilaga 1 Dagvattenstrategi för Alingsås tätort.....	22
Bilaga 2 Prioriteringsordning för insatser enligt VA-strategin.....	28
Bilaga 3 Exempel på åtgärder som genomförts eller kan bli aktuella	29

Sammanfattning

Kommunstyrelsen antog VA-strategi för vatten och avlopp i november 2006. Under 2009 och 2010 har den kommunala VA-strategigruppen sett över strategin i avsikt att förbättra den med hjälp av gjorda erfarenheter sedan antagandet samt uppdatera med hänsyn till genomförda åtgärder och andra förändringar i förutsättningarna.

VA-strategin är ett styrdokument för hur VA-frågorna ska behandlas i den kommunala planeringen och prövning av enskilda ärenden. I första hand ska den användas som underlag för den kommunövergripande översiktsplanen samt fördjupningar av översiktsplanen. Den är också vägledande vid framtagande av detaljplaner.

Strategin innehåller principer för hur VA – dricksvatten, dagvatten och spillvatten - ska behandlas i tätortsområden, omvandlingsområden och i spridd bebyggelse.

För några områden finns akuta behov av insatser. Dessa områden hanteras i särskilda ärenden eller i anslutning till den ordinarie budgetprocessen.

Inledning och syfte

År 2000 antog alla medlemsländerna i EU det så kallade ramdirektivet för vatten. Direktivet innebar en ny helhetssyn på vatten och ett systematiskt arbete för att bevara och förbättra Europas sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten. Enligt direktivet ska alla vatten uppnå god ekologisk och kemisk status till år 2015. VA-strategin är ett led i arbetet för att nå detta. VA-strategin ska leda till att läckage av näringsämnen och bakterier minimeras, särskilt i redan påverkade områden.

Kommunal VA-planering är mer än planering för kommunalt vatten och avlopp. Det innefattar också synen på enskilda avloppsanläggningar, mindre och större gemensamma VA-anläggningar liksom VA i s.k. omvandlingsområden. Även hantering (bortledning, rening och utsläpp till recipient) av dagvatten måste ses som en del i kommunens totalansvar för VA-frågorna.

Kommunens ansvar och befogenheter för gemensamma VA-anläggningar finns reglerade i första hand i Lagen om allmänna vattentjänster. Men även Plan- och bygglagen och Miljöbalken har stor betydelse för hur VA-frågorna kan och bör behandlas. Det saknas således en samlad lagstiftning på området.

I många områden finns behov/önskemål om gemensam VA-lösning för att undanröja akuta sanitära problem alternativt möjlighet att bygga större hus för att omvandla fritidshus till åretruntbostäder. VA-strategin är ett hjälpmedel att överbrygga kommunens olika roller och förutsättningar. I det dagliga arbetet samverkar berörda förvaltningar; Tekniska kontoret (TK), Miljöskyddskontoret (MK) och Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBK) – i VA-strategigruppen för att hantera VA-frågorna på ett samlat och funktionellt sätt. Utgångspunkten för arbetet är att se på frågeställningarna från miljö- och VA-tekniksynpunkt men att koppla ihop detta med pågående planarbete.

Syftet är således att VA-strategin ska vara ett viktigt underlag för kommunens översiktsplan, att ta ett samlat grepp på VA-frågorna i Alingsås kommun och att samordna olika kommunala förvaltningars ställningstagande och besked riktade till allmänheten.

Ansvarfördelning

Inom kommunen finns flera instanser som har ansvar för olika delar i VA-processen. Grovt kan följande ansvarsfördelning göras.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att VA-frågorna kommer in tidigt i planeringsprocessen och att VA utgör en viktig förutsättning för kommunens övergripande planering. Nämnden har också ansvar för en kommunal helhetssyn vad gäller VA med utgångspunkt från planmässiga, miljömässiga och tekniska övervägningar. Nämnden ansvarar även för att VA-frågorna får en hållbar lösning i samband med upprättande av detaljplaner och prövning av bygglov samt ställer också krav på tekniskt genomförande i samband med bygganmälan.

Miljöskyddsnämnden är den myndighet som hanterar VA-frågorna från miljö- och hälsoskyddssynpunkt med stöd av Miljöbalken och Livsmedelslagen. Nämnden är även tillståndsmyndighet för enskilda avloppsanläggningar för 5-199 personekvivalenter och beslutar om försiktighetsmått för anmälningar av gemensamma anläggningar för 200-2000 personekvivalenter.

Tekniska nämnden ansvarar för och driver de allmänna VA-anläggningarna. Ställer relevanta krav på fastighetsägare och verksamhetsutövare enligt VA-lagen.

Fastighetsägare och verksamhetsutövare har alltid det primära ansvaret för att vatten och avlopp anordnas och att avloppsvattnet renas i enlighet med miljöbalkens bestämmelser.

En VA-strategigrupp under ledning av Samhällsbyggnadsförvaltningen samordnar frågorna inom kommunen. I gruppen deltar förutom Samhällsbyggnadsförvaltningen representanter för Tekniska kontoret samt Miljöskyddskontoret.

Enskilt VA

Bakgrund

Enskilt VA är som regel den lösning som är aktuell i områden som ligger utanför tätbebyggelse. Det finns i dag ca 3 500 bostadsfastigheter med enskilt avlopp, av dessa är närmare 1 000 fritidsbostäder. Tillsammans producerar dessa bostäder ca 10 ton fosfor per år vilket är tio gånger mer än den mängd fosfor som släpps ut från Nollhaga reningsverk. I bästa fall kanske man kan räkna med en 50 % reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar. Även med denna beräkning är utsläppen från enskilda hushåll av fosfor ca fyra gånger så stor som utsläppen från alla kommunala reningsverk. Eftersom fosfor är en ändlig resurs och dessutom bidrar till övergödningssproblem i våra åar och sjöar är det mycket viktigt att förbättringar av enskilda avloppsanläggningar har hög prioritet i miljöarbetet.

I viss begränsad omfattning kan randområden, exempelvis Kvarnbacken, områden kring Marbatorpsvägen och delar i Västra Bodarna, förses med kommunalt VA på ett mer planerat sätt än i dag, men de berörda fastigheterna utgör ändå en mycket liten del av landsbygdens bostäder. Där bostäderna ligger samlat bör gemensamma mindre avloppsreningsverk övervägas.

Enskilt VA blir i de flesta fall förstahandsvalet för bostadsfastigheter på landsbygden.

Krav på vattenförsörjning

Principen är att vattenförsörjningen nästan alltid går att lösa med egen borrhälsbrunn. Undantag från detta är områden med tät bebyggelse och områden där risk för saltvatteninträngning finns (tex Simmenäs).

Ansvaret för tillräckligt med friskt vatten ligger helt hos fastighetsägaren. Kommunen har ett ansvar för att vattenfrågan går att lösa vid nybebyggelse och även i vissa områden där en gemensam lösning av vattenfrågan kan bedöms vara det enda tänkbara alternativet.

Krav på avloppslösningar

Det är fastighetsägaren som har ansvar för att avloppsanläggningen uppfyller gällande krav på rening och hållbarhet. Miljöskyddsnämnden prövar tillåtligheten för nya anläggningar och har ett tillsynsansvar för befintliga anläggningar. I praktiken genomförs ingen regelbunden tillsyn av enskilda avloppsanläggningar utan insatser görs som riktad tillsyn enligt prioriteringslista.

Nya anläggningar

För nya avlopp bör gälla att så stor del av fosfor som möjligt kan nyttiggöras för exempelvis växtodling. Även om resursen i dag inte nyttjas i särskilt stor utsträckning kommer fosfor i framtiden att vara en bristvara. Det finns därför anledning att skapa lösningar som medger ett framtida nyttjande av fosforresursen. Ett första steg är att behandla toalettavfallet för sig. Detta kan ske genom torra lösningar eller att WC kretsloppsanpassas genom uppsamling i slutentank för allt WC-vatten eller genom urinseparering. För närvarande saknas emellertid praktiska förutsättningar att ta om hand separerat urin.

För övrigt spillvatten, s.k. BDT-vatten bör i första hand en lösning med infiltration eftersträvas. Även om detta medför en viss risk för påverkan av grundvattnet, så är anläggningen hållbar och kräver mycket lite skötsel, men med svårigheter att kontrollera funktionen. I områden där övergödning inte är ett problem kan markbädd accepteras som lösning för BDT-vatten.

Där ovanstående förutsättningar inte är tillämpbara blir alternativet att anlägga ett reningsverk med kemisk fällning, med krav på en reningsgrad som är större än 90% för organiskt material och fosfor. I vissa områden kan även i detta fall urinseparering komma att krävas för att nå tillräcklig avskiljning av kväve, när godtagbara hämningssystem finns.

Befintliga anläggningar

Eftersom de enskilda anläggningarna står för en relativt stor del av den fosforpåverkan som sker på våra vattendrag bör kommunen ha en hög ambition för förbättringar av avloppsanläggningar med otillfredsställande rening. Resurser behöver därför skapas för systematisk tillsyn, exempelvis genom att tillsynsavgifter används.

Avloppsanläggningar inom områden med hög skyddsnivå ska klara reduktion av organiskt material och fosfor med 90 % och kväve med 50 %. För övriga områden gäller 90 % reduktion av organiska material och 70 % reduktion av fosfor. Risken för förorening av närliggande vattentäkter ska minimeras. Områden med hög skyddsnivå är exempelvis vattenskyddsområden och där avrinning sker till särskilt känsliga recipienter.

När det gäller kretsloppsanpassning kan kraven på kretsloppsanpassning inte bli lika stora som för nybyggnation. Vad dessa förutsättningar innebär för val av typ av avloppsanläggning går inte att säga generellt utan det måste bedömas av miljöskyddsnämnden i det enskilda fallet.

Gemensamma VA-anläggningar

Bakgrund

I flera områden inom kommunen och då speciellt i tätbebyggda områden är det inte lämpligt att lösa VA-frågan för varje fastighet för sig. Någon form av gemensam lösning är det enda hållbara alternativet. För vattenförsörjningen är det oftast säkrast såväl vad gäller val av lösning som för drift av anläggningen att försöka ha så få vattentäkter som möjligt, även om beredskapsaspekten kan kräva reserv eller alternativ vattenförsörjningsmöjlighet. När det gäller avloppsbehandlingen får man nästan alltid bättre reningsresultat i en gemensam anläggning än i en enskild. Dessutom kan man lättare lösa kretsloppsaspekten.

Här finns två principlösningar, kommunalt VA och gemensamhetsanläggning. Kombinationer kan också i något fall bli aktuellt. Ibland kan det räcka med kommunalt avlopp och enskild lösning av vattenfrågan eller tvärtom. Det kan också tänkas att kommunen tar ansvar för en

mindre gemensamhetsanläggning, särskilt när det gäller anläggningsfasen, för att få till stånd en bra lösning. De verktyg som samhället (kommunen, länsstyrelsen) har för att åstadkomma bra gemensamma lösningar är PBL i planeringsfasen samt Miljöbalken och lagen om allmänna vattentjänster för själva anläggningarna och även för befintliga områden.

Här följer en sammanställning över principer för gemensamt VA med angivande av områden där sådana anläggningar av olika slag är lämpliga.

Allmänna VA-anläggningar i kommunal regi

Principer

Dricksvatten

Som regel bör alltid dricksvatten anslutas samtidigt som spillvattenanslutning. Anslutning av områden med samlad bebyggelse nära VA-området bör om möjligt alltid genomföras.

Dagvatten

Principen är att dagvatten alltid ska lösas lokalt i all nybebyggelse.

För Alingsås tätort finns en särskild dagvattenstrategi, som utgör en del av den samlade VA-strategin – se bilaga 1. Dagvattenstrategin är ett principunderlag för bl.a. hantering av befintliga dagvattensystem. För befintliga dagvattensystem behöver "Dagvattenplanen för Alingsås tätort" som togs fram för några år sedan, uppdateras, vilket också ligger i tekniska nämndens verksamhetsplan. För Sollebrunns tätort bör en liknande dagvattenplan utarbetas.

Spillvatten

All bebyggelse som ligger inom kommunalt VA-område ska vara ansluten till det kommunala VA-nätet. I s.k. omvandlingsområden bör anslutning krävas direkt när ledningar finns framme. Enskilda undantag kan prövas från fall till fall. I normalfallet medför alltid anslutning till kommunal avloppsrening bättre reningsresultat och större möjlighet till kretsloppsanpassning av avskilda ämnen, exempelvis fosfor. En konsekvens av detta resonemang är att anslutningsavgift alltid tas ut från bebyggda fastigheter oavsett om faktisk anslutning skett eller inte. Avgift kan enligt gällande VA-taxa tas ut för obebyggda tomter med byggrätt inom detaljplanlagda områden fr. o. m. 5 år efter det att förbindelsepunkt har upprättats.

Liksom för dricksvatten bör kommunen ha en generös inställning till anslutning av bostäder som ligger utanför VA-området.

Möjligheterna att ansluta fastigheter i orternas randområden ska utredas i syfte att ansluta så många hus som möjligt. Gäller det en grupp av hus bör kommunen hjälpa till att projektera anslutningsledningen.

I nyplanerade områden bör förutsättningarna för separering av urin/toalettavlopp utredas och om möjligt genomföras.

Verksamhetsområden för VA

De nuvarande allmänna VA-områdena, som **alltid ska ha 100 % anslutning till kommunalt VA** för dricksvatten och spillvatten är:

Alingsås stad

Västra Bodarna (huvudsakligen området öster om järnvägen)

Lövekulle-Skår

Röhult

Sollebrunn

Stora Mellby

Magra

Gräfsnäs

Ingared

Hemsjö kyrkby

Ödenäs

I Nolhagen finns dessutom en allmän anläggning för enbart spillvattenhantering.

VA-taxan

VA-taxans konstruktion har setts över för att bl. a. stödja förslagen i VA-strategin. Ändringarna innebär att anslutning av bebyggelse utanför VA-området har belysts samt att brukningstaxan delats upp i 3 delar, så att även drift av dagvattenanläggningar kan finansieras.

För de speciella områden som behandlas i nästa avsnitt gäller särskilda finanseringsprinciper enligt nedan.

Ledningar inom området där kommunalt vatten och avlopp byggs ut

De boende betalar 100 procent av kostnaderna.

Överföringsledningar till området där kommunalt vatten och avlopp byggs ut

De boende betalar 40 procent av kostnaderna.

VA-kollektivet betalar 30 procent av kostnaderna.

Skattefinansiering täcker 30 procent av kostnaderna.

Verktyg

För att få en kostnadstäckning enligt principerna föreslås tre olika nivåer på anläggningstaxan användas:

- Normaltaxa
- Förhöjd taxa med 50 procent
- Förhöjd taxa med 75 procent

Taxan sätts till den nivå som närmast täcker 100% av kostnaderna inom området och 40 % av kostnaderna för överföringsledningar. Anläggningstaxans nivå, normaltaxa, förhöjd taxa med 50 % eller med 75 % för respektive speciellt område bestäms av Tekniska nämnden enligt för varje område framtagna kostnadskalkyl.

Bedömning av speciella områden

Bedömningen av speciella områden är indelad i tre kategorier.

1. Områden där kommunalt VA ska inarbetas i kommande revidering av ÖP
2. Områden med behov av gemensam VA-anläggning, bedöms kunna få behov av gemensamt VA inom 10 år.
3. Övriga områden där gemensam VA-lösning kan bli aktuell.

Prioriteringsordningen för insatser enligt VA-strategin sammanfattas i bilaga 2.

Områden där kommunalt VA ska inarbetas i kommande revidering av ÖP

I samtliga fall nedan avses med kommunalt VA endast dricksvatten och spillvatten om inget annat framgår av beskrivningen.

Färgens östra strand

De första områdena som beskrivs ligger alla efter Stora Färgens östra strand, inom kommunens inre skyddsområde för Alingsås vattentäkt. Områdenas placering inom det inre skyddsområdet för kommunens viktigaste vattentäkt utgör en av de starkaste incitamenten för att lösa reningen av avloppsvatten från bebyggelsen med allmänna VA-ledningar, så att inget spillvatten riskerar att påverka Alingsåsarnas dricksvattenförsörjning. Spillvattnet leds till reningsverket i Nohaga.

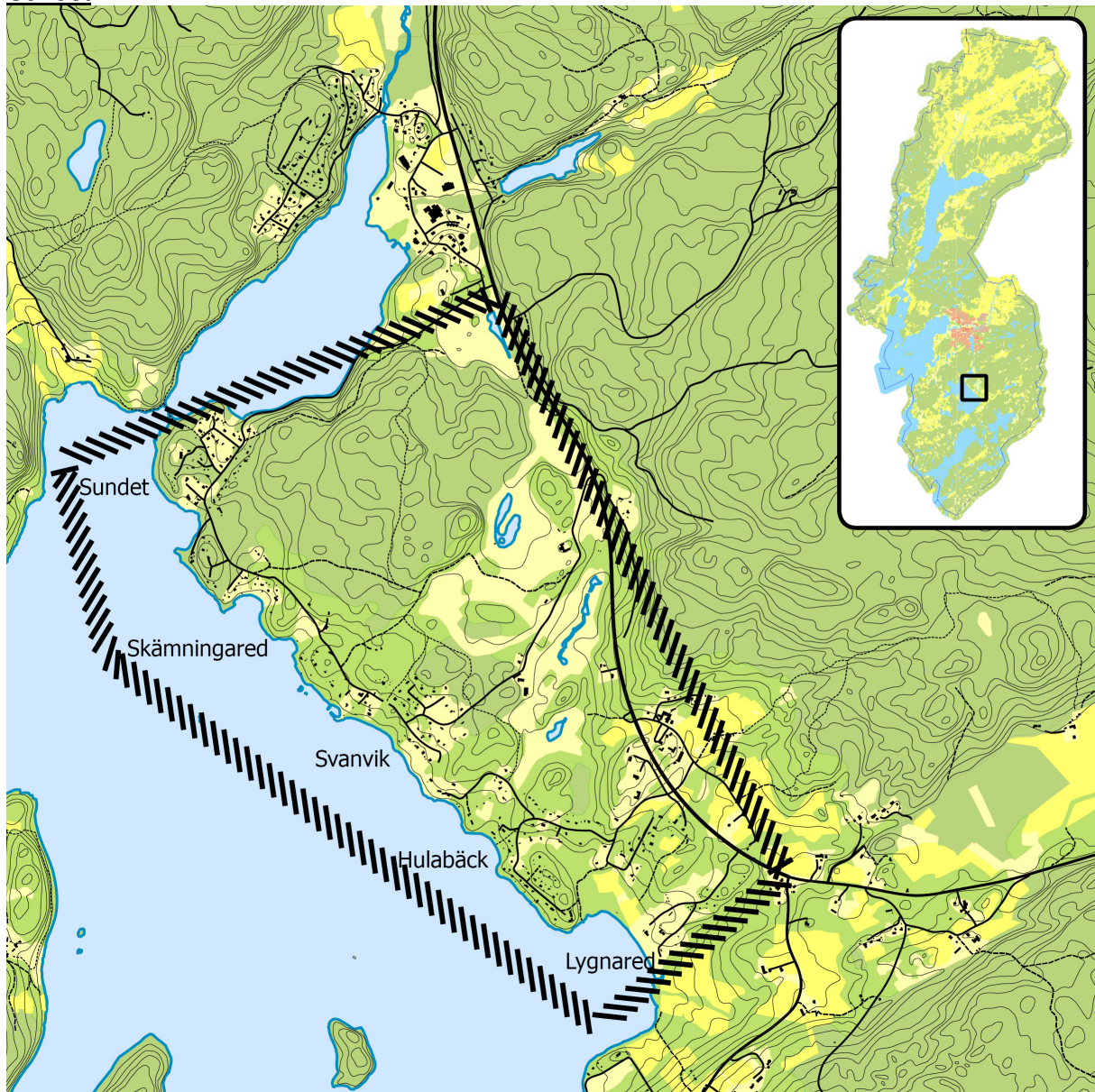
En annan viktig fråga för bedömning av behovet av allmänna VA-anläggningar är att den befintliga spillvattenledningen mellan Hjälpared och Gerdskan utgörs av en tryckledning, med begränsad kapacitet. Ett eventuellt stopp i denna ledning leder till utsläpp av orenat avloppsvatten direkt i Lilla Färgen, där råvattenintaget till vattenverket finns. Det finns således behov av en dubblering av spillvattenledningen in till stan även för att öka driftssäkerheten.

I samtliga fall, med undantag för Lygnareds camping gäller områdesbestämmelser som begränsar den yta som får bebyggas. Hela området omfattas av områdesplan för Färgenområdet, antagen av Kommunfullmäktige i januari 1985.

Arbetet med genomförande av kommunala ledningar utefter Färgen har påbörjats av tekniska nämnden, liksom programarbete för kommande detaljplanering i området.

Sundet

Nuläge: Allt fler bostäder omvandlas från fritidshus till åretruntboende. I dag är nästan hälften av bostäderna bebodda året runt. Här finns också Färgengården, med godtagbart avlopp men med en riskabel ytvattenförsörjning. Enskilda vattentäkter och avloppsanläggningar ligger blandat med stor risk för förorening av dricksvatten. I området är jordlagren så tunna och täta att hygieniska problem med dålig lukt av avloppsvatten i öppna diken mm föreligger. Orenat avloppsvatten kan nå såväl Lilla som Stora Färgen.

För området gäller områdesbestämmelser, med relativt många undantag.

Inriktning: En utbyggnad av kommunalt VA planeras för närvarande. Ett program för detaljplan tas också fram med syfte att lösa en akut VA-situation. Programmet omfattar hela Färgens östra strand från Sundet till Lygnared samt området vid Röhult, som till större delen redan ingår i verksamhetsområdet för VA. I programmet måste klargöras hur VA-frågan kan sammanvägas med övriga planfrågor. Ytterligare utbyggnad av området enligt nuvarande planer bedöms inte som rimlig från ett VA-perspektiv. Bedömningen är också att Sundet är det område som snabbast behöver en lösning på VA-problemen.

Skämningared

- Nuläge:** Ungefär samma förhållande när det gäller omvandling som för Sundet. Här ligger dock inte husen lika tätt utan de sanitära förhållandena är något bättre. Områdesbestämmelser finns som begränsar tillåten byggnadsyta.
- Inriktning:** Området omfattas av föreslaget Program för utveckling av Färgens östra strand. I programmet måste klargöras hur VA-frågan kan sammanvägas med övriga planfrågor. Ytterligare utbyggnad av området enligt nuvarande planer bedöms inte som rimlig från ett VA-perspektiv. Även här är inriktningen kommunalt VA.

Svanvik

- Nuläge:** Här finns två gemensamhetsanläggningar med grundvatten. Två borrhälsbrunnar försörjer den södra respektive norra delen av området. Godtagbar standard på vattenanläggningarna och tillräckligt med vatten finns. Områdesbestämmelser finns som begränsar tillåten byggnadsyta.
- Delar av framför allt det södra delområdet består av relativt bra material för infiltration av spillvatten. I det norra delområdet är det mest äldre fritidshus med varierande standard på avloppsanläggningarna. Antalet bostäder som bebos året runt är än så länge rätt begränsat.
- Inriktning:** Området omfattas av föreslaget Program för utveckling av Färgens östra strand. I programmet måste klargöras hur VA-frågan kan sammanvägas med övriga planfrågor. Ytterligare utbyggnad av området bedöms inte som rimlig från ett VA-perspektiv. Även här är inriktningen kommunalt VA.

Hulabäck

- Nuläge:** Vattenförsörjningen för de allra flesta husen sker genom en gemensam anläggning, där vatten tas från sjön. För Missionsförsamlingens lägergård tas också vatten direkt från sjön. Anläggningarna uppfyller inte den standard som EU:s direktiv och den svenska vattenkungörelsen ställer. Ett antal fastigheter har egna brunnar liksom Skärsbohemmet. Brunnarna varierar såväl vad gäller kvalitet som mängd.
- Avloppssituationen i området är ansträngd. Flera fastigheter har övergått från fritidsboende till året runt boende de senaste åren. Miljöskyddskontorets inventering från 2002 visar att nästan hälften av bostäderna har brister hos avloppsanläggningen.
- Områdesbestämmelser finns som begränsar tillåten byggnadsyta, dock med relativt många undantag.
- Inriktning:** Området omfattas av föreslaget Program för utveckling av Färgens östra strand. I programmet måste klargöras hur VA-frågan kan sammanvägas med övriga planfrågor. Ytterligare utbyggnad av området bedöms inte som rimlig från ett VA-perspektiv. Även här är inriktningen kommunalt VA.

Lygnared

Nuläge: Lygnareds camping har en vattenanläggning med allt för osäker standard, även om en viss förbättring skett under senare tid. Allt avloppsvatten från WC samlas upp i slutna tankar. BDT-vatten infiltreras i en anläggning av okänd storlek och utförande.

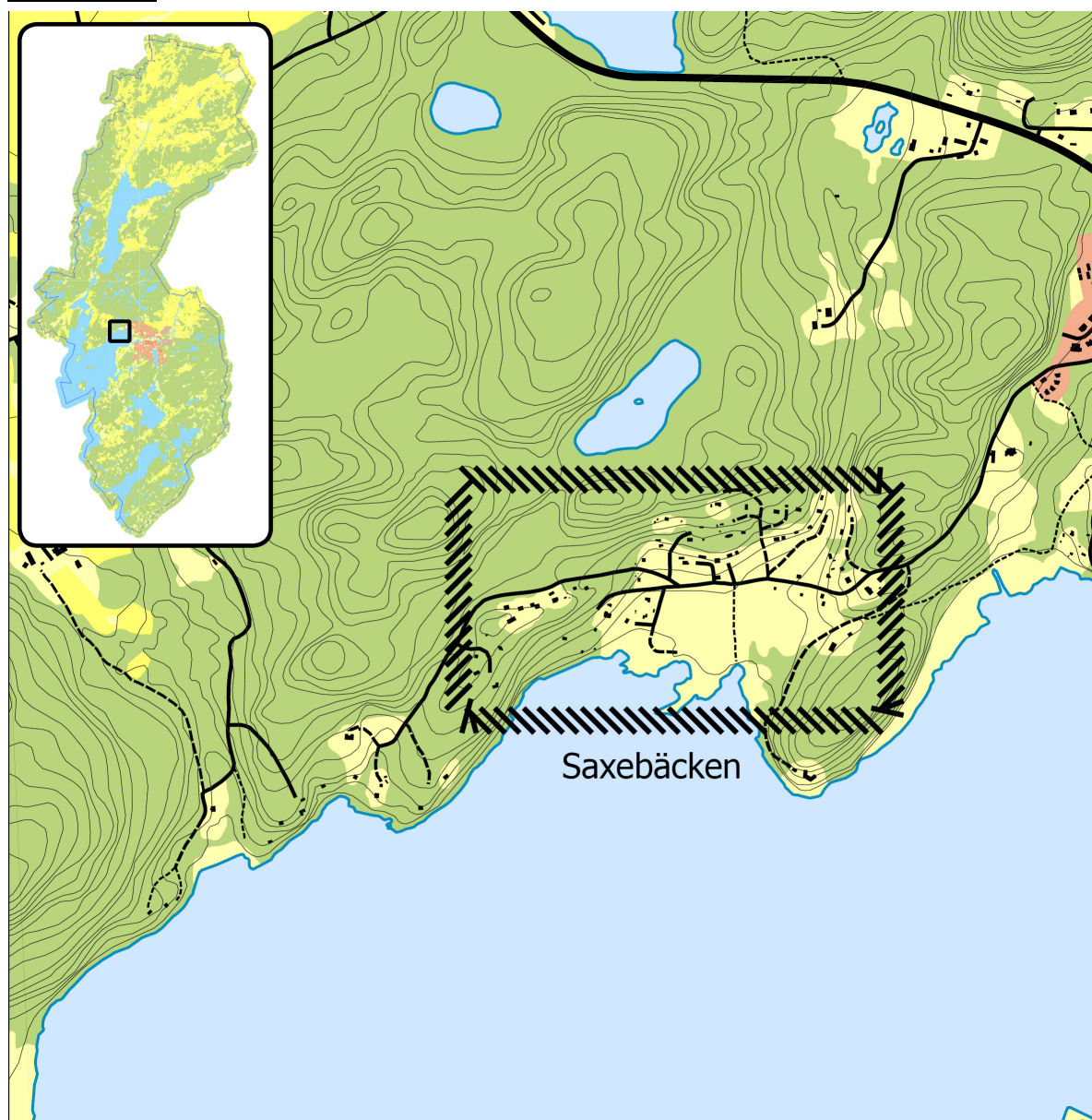
I övrigt finns endast ett fåtal fritidshus med låg sanitär standard och utan större avloppspåverkan till omgivningen.

För campingplatsen finns en detaljplan som reglerar storlek och utformning. I planen anges som förutsättning för utökning av antalet platser att ett nytt avloppsreningsverk byggs. Så länge inte detta görs kan i princip ingen utbyggnad ske.

Det finns önskemål från ledningen i tekniska nämnden att undersöka möjligheterna att planlägga delar av området för bostadsbebyggelse. VA-frågans lösning har inte närmare studerats men torde kräva en anslutning till kommunens VA-nät.

Inriktning: Området omfattas av föreslaget Program för utveckling av Färgens östra strand. Även här är inriktningen kommunalt VA.

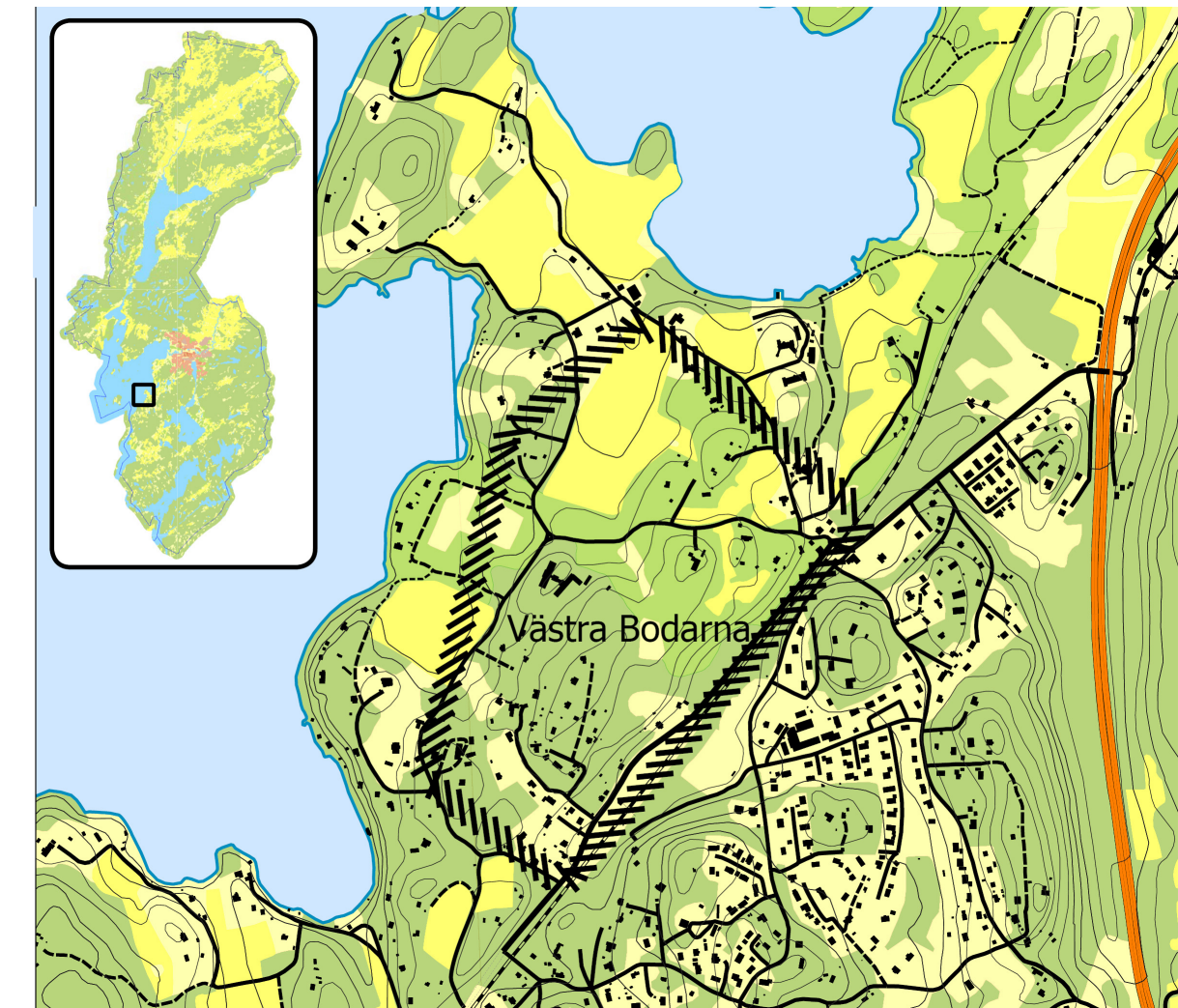
Saxebäcken

Nuläge: Områdesbestämmelser finns med begränsning av den yta som får bebyggas. Det finns relativt många undantag från områdesbestämmelserna, varför antalet åretruntbostäder är relativt stort. Tendensen att allt fler bostäder bebos året runt är tydlig. Alla bostäder har egna vattentäkter med varierande kvalitet. Jordlagren är tunna och består mestadels av lera eller tät morän. Den bäck som rinner genom området har höga halter av bakterier och organiskt material.

Inriktning: Nuvarande utveckling av området är inte lämplig ur ett VA-perspektiv utan att en utbyggnad av kommunalt VA genomförs. Området har i FÖP för Alingsås stad till vissa delar föreslagits bli planlagt med möjlighet för åretruntbebyggelse. Syftet är bl.a. att ge förutsättningar för utbyggt kommunalt VA, liksom att avgränsa ett lämpligt område för samlad bebyggelse. Kommunala ledningar dras fram till förbindelsepunkt, medan ledningarna inom området byggs som gemensamhetsanläggning. I avvaktan på kommunalt VA bör nybebyggelse inom området som regel inte tillåtas.

Västra Bodarna väster om järnvägen

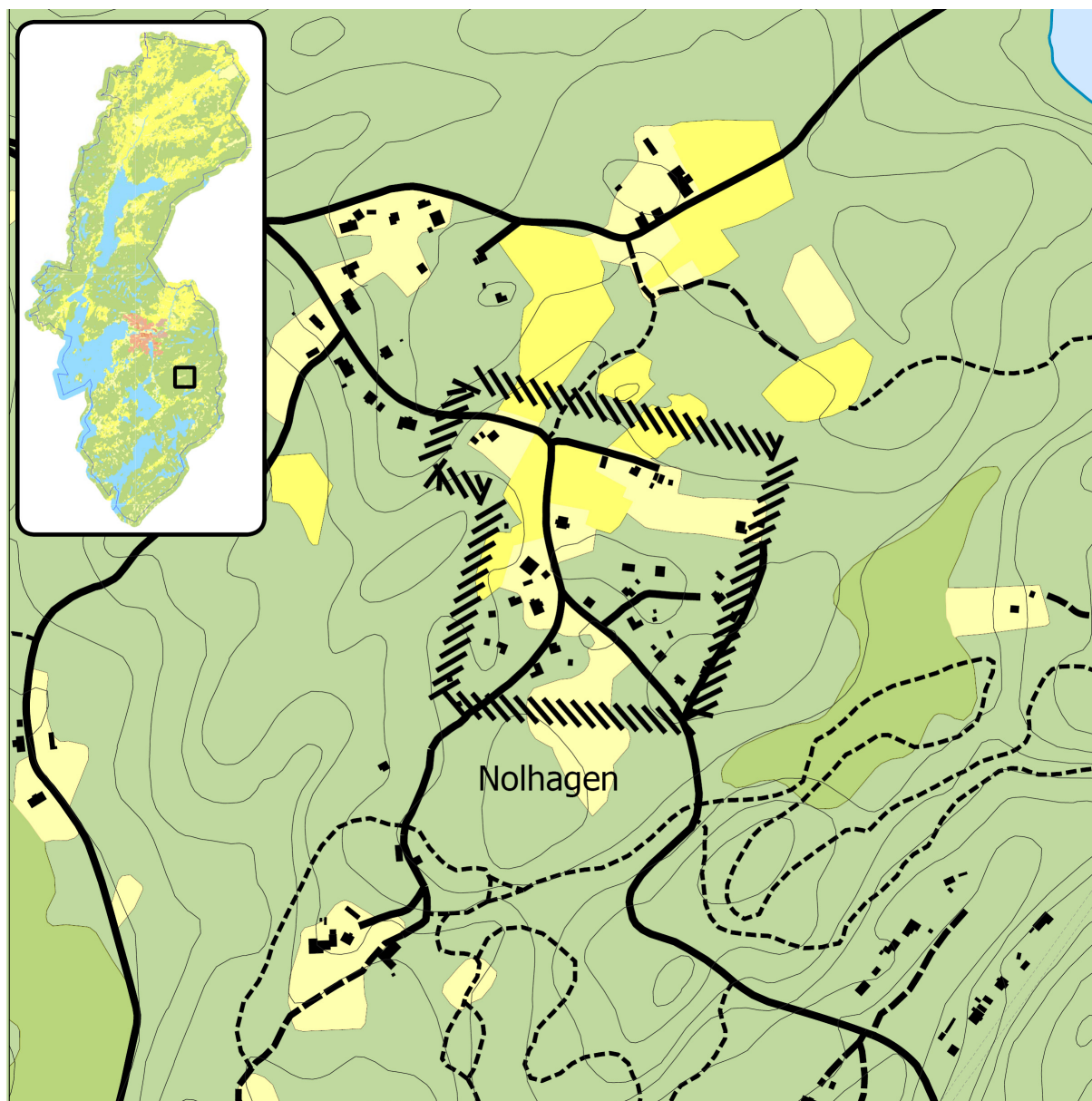

Nuläge: Många hus, särskilt utmed Mjörn, saknar tillfredsställande lösning av avloppsfrågan. Diffusa utsläpp och direktutsläpp till sjön förekommer. Det finns delområden där problem med avloppslukt och risk för förorening av dricksvattentäkter har konstaterats. För området gäller att större delen av området öster om järnvägen har detaljplan och kommunalt VA, medan bara ett begränsat område vid stationen omfattas av kommunalt VA och som under 2009 har kompletterats med detaljplan för Ljungbacken. För hela Västra Bodarna finns en gammal områdesplan från 1987 liksom ritlinjer för nybebyggelse samt ett program för fördjupning av översiktsplan från 91-01-30. En ny fördjupning av översiktsplanen (FÖP) håller nu på att tas fram. Ett tydligt bebyggelsetryck finns här. Bland annat har Mossbergiska stiftelsen nyligen genomfört en permutation för att möjliggöra avstyckning och en detaljplan för bostäder finns med i kommunens detaljplanebeställning. Även bostäder vid Furutjärn finns med i beställningen. En förutsättning för detta är att kommunalt VA byggs ut.

Inriktning: Utvecklingen prövas i FÖP. Gällande områdesplan ger inte tillräcklig vägledning för en hållbar hantering av VA-frågorna för de delar där kommunalt VA saknas.

Innan FÖP Västra Bodarna är färdigt och kommunalt VA finns utbyggt bör nya bostäder utanför detaljplanlagt område som regel inte medges.

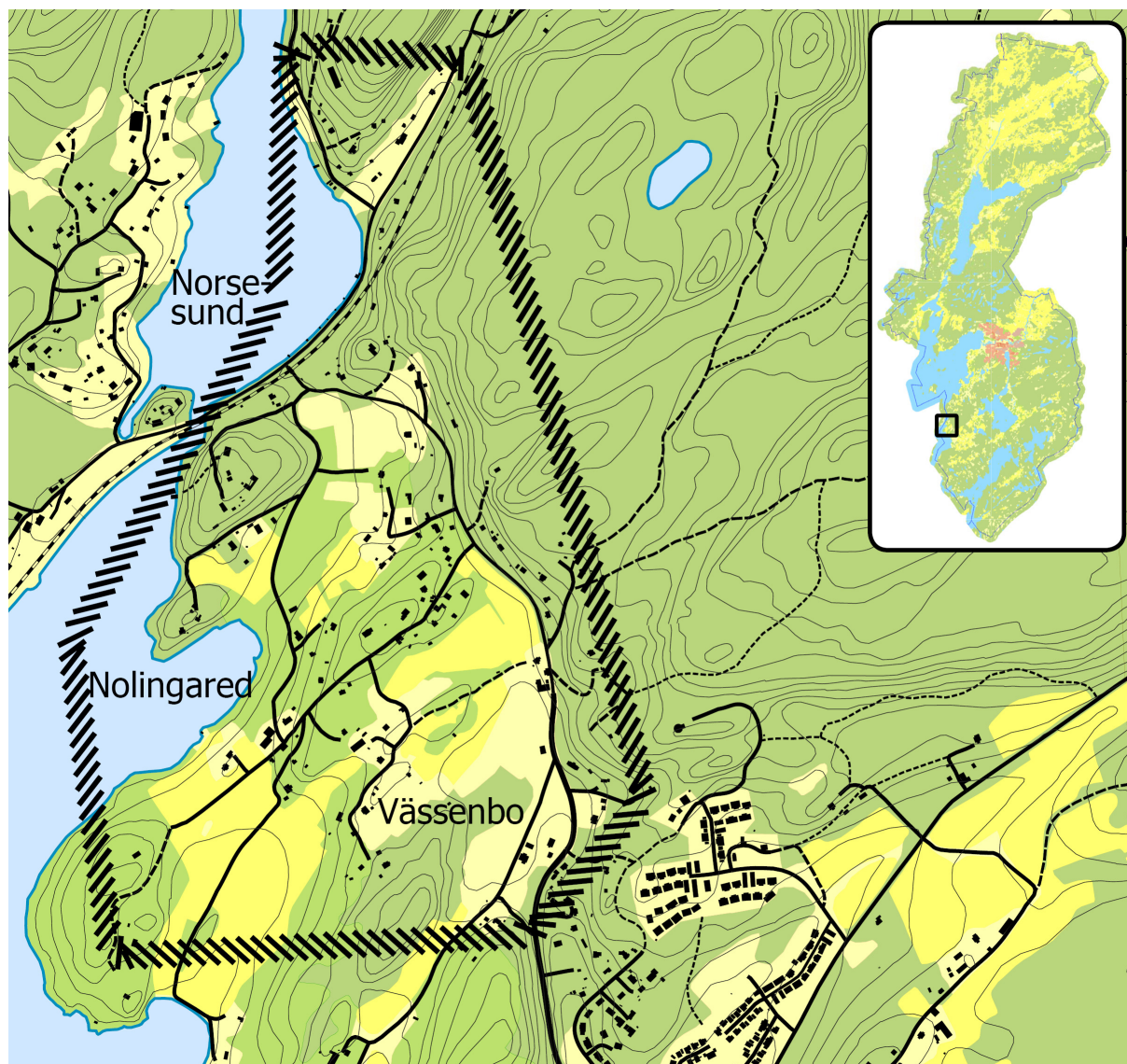
Nolhagen

Nuläge: Vattenförsörjningen sker via en gemensam vattentäkt, som sköts av en tomtägarförening. Kvalitet och kvantitet är tillfredsställande. Avloppsanläggningen är gemensam men ägs och sköts av kommunen. Under 2004 förbättrades anläggningen, så att den i dag uppfyller kraven på en modern avloppsanläggning. Området är inte planlagt.

Inriktning: Det är tveksamt om kommunen även fortsättningsvis ska vara huvudman för del av anläggningen. En överlåtelse av kommunens delar till en gemensamhetsförening bör därför utredas.

Högen-Vässenbo

Nuläge: Delar av området kring Norseundsvägen och Bergabovägen har kommunalt VA. Bebyggelsestrycket har varit påtagligt under hela 80-, 90- och 2000-talen. Detta påverkar närbelägna diken och bäckar, liksom det finns en viss risk för förorening av vattentäkter. Ett fortsatt högt bebyggelsetryck kan medföra behov av kommunalt VA för ett större område än i dag.

Kommunen har genom avtal med Lerums kommun möjlighet att ansluta ca 100 fastigheter till en nyanlagd överföringsledning från Norsesund till Floda reningsverk. Under 2009/10 bör en inventering genomföras av fastigheter som kan anslutas till denna ledning.

Området söder om järnvägen omfattas av en fördjupning av översiktsplanen för Hemsjö-Ingared (antagen 1998-03-25). Rekommendationen för bebyggelse för större delen av området är att enstaka komplettering av bebyggelse kan prövas i förhandsbesked.

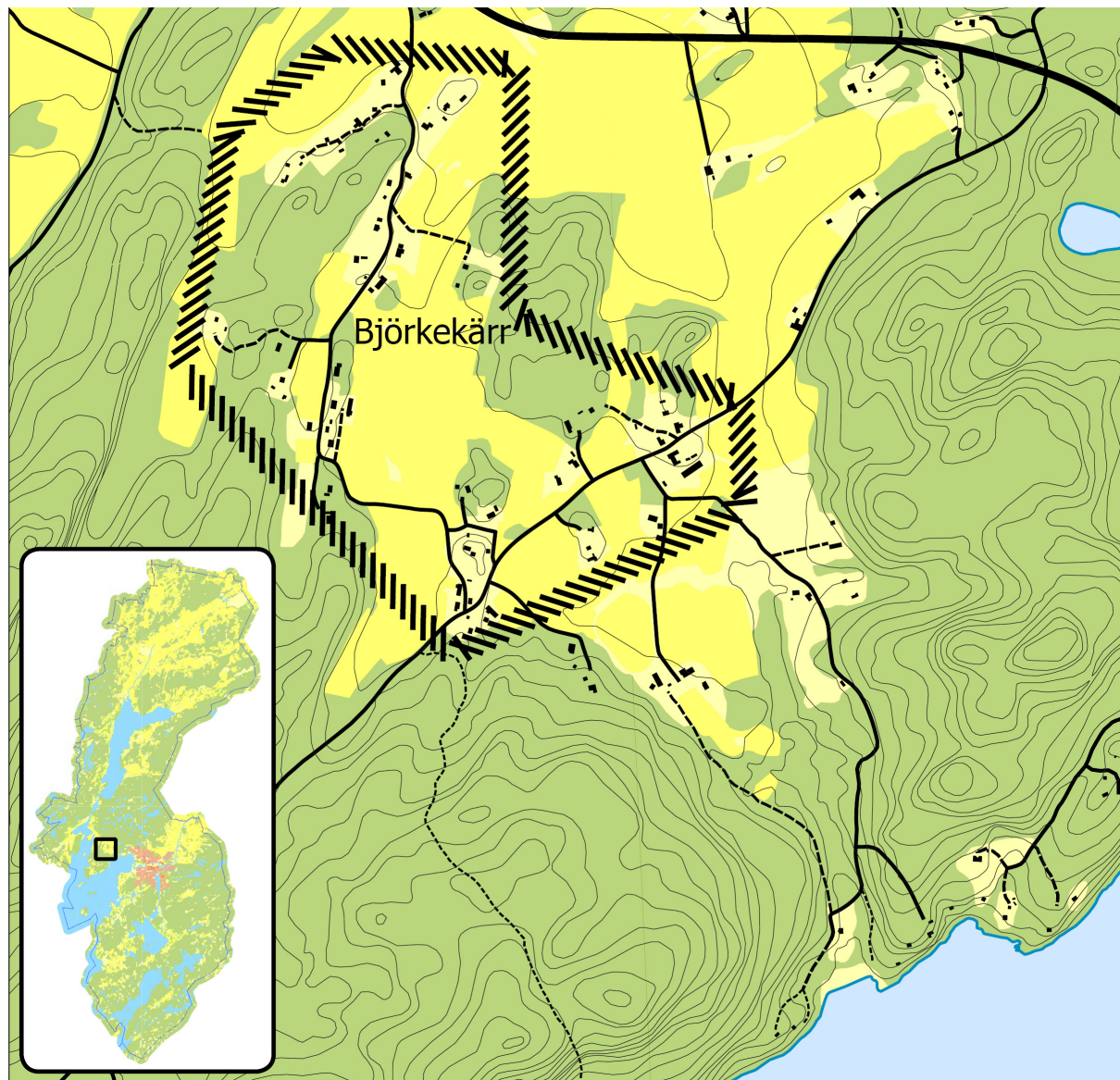
Inriktning: För ett mindre delområde i den södra delen finns en äldre avstyckningsplan, men i övrigt saknas planbestämmelser. I detaljplanebeställningen finns ett

mindre strandnära område för några bostadshus med i södra Vässenbo. En utbyggnad av kommunalt VA bör provas i första hand.

Områden med behov av gemensam VA-anläggning

Dessa områden bedöms kunna få behov av **gemensamt VA inom 10 år**.

Björkekärr

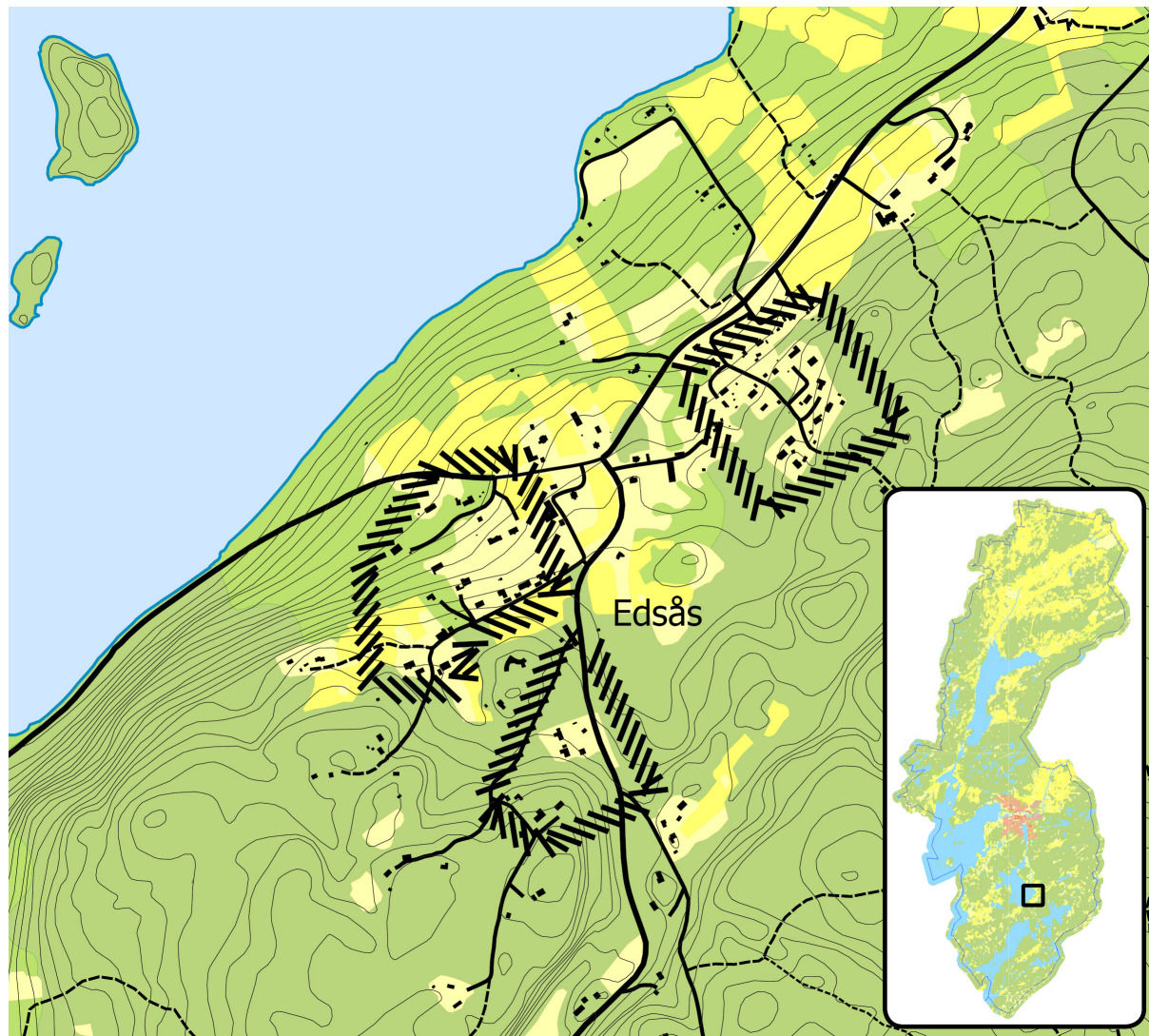
På en relativt begränsad yta har många nya byggrätter släppts fram de senaste 20 åren. På grund av markförhållandena förekommer mycket utsläpp av avloppsvatten som passerat markbäddsanläggningar till närbelägna diken och bäckar. Sammantaget innebär utsläppen påtagligt höga halter av bakterier och närsalter i närliggande bäckar. Dessa mynnar sedan i Mjörn.

För att säkerställa en bra vattenkvalitet i såväl småbäckar som Mjörn kan kommunala ledningar vara en utväg.

I dagsläget finns inga detalplaner eller områdesbestämmelser för området. Utvecklingen bör därför provas i den nya ÖP:n. I avvaktan på kommunala ledningar bör ny bebyggelse inom

området som regel inte tillåtas för att inte ytterligare försämma vattenkvaliteten i närliggande vattendrag.

Edsås

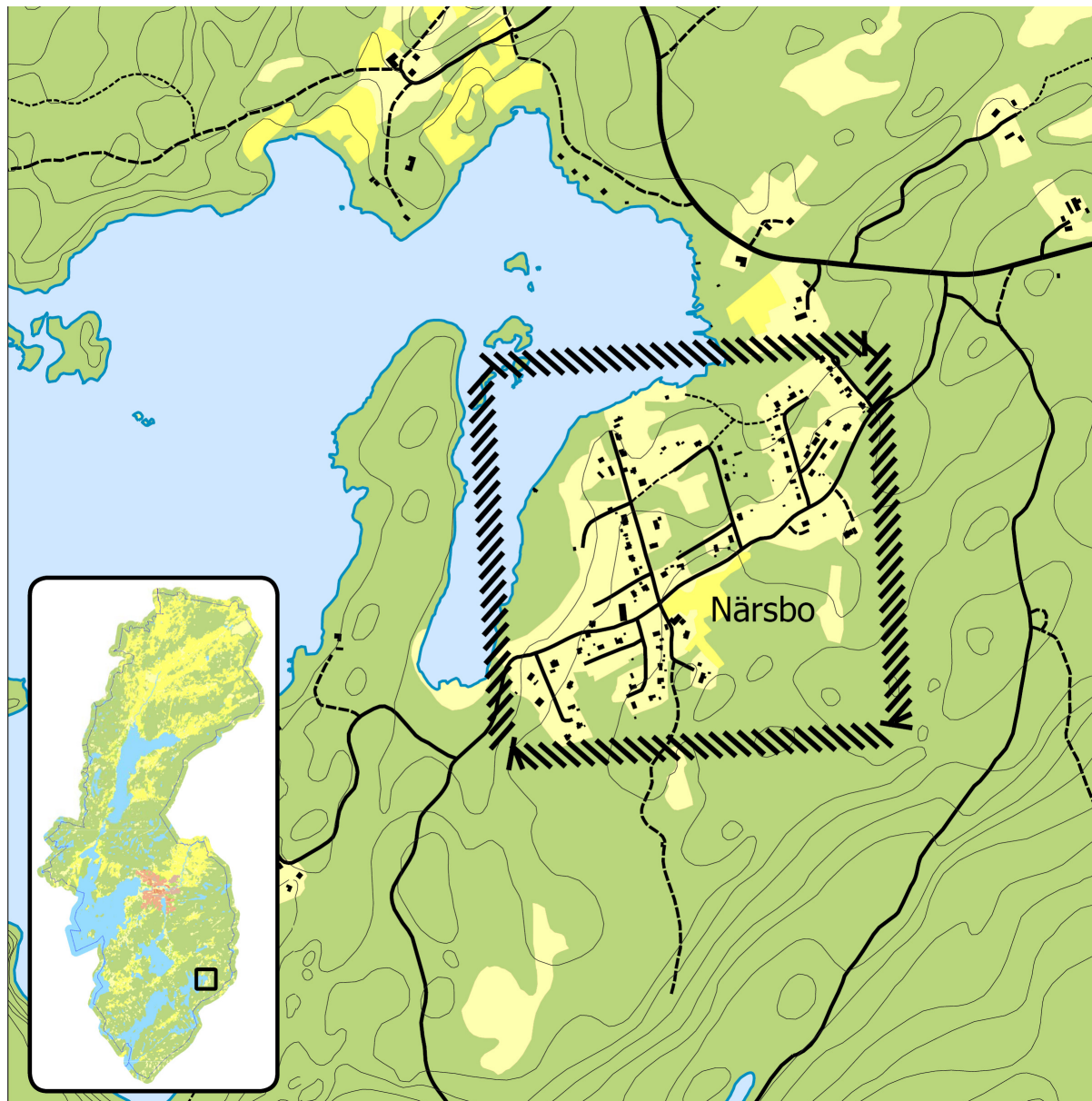
Här finns några detaljplaner som tillåter åretruntbostäder. Området omfattas även av en äldre områdesplan för hela Färgenområdet. För två av delområdena finns gemensamma VA-anläggningar, i öster med både vatten och avlopp men för området i väster endast vatten. Här finns också många enskilda anläggningar, vilket gör området mer känsligt för tillkommande bebyggelse. Eftersom området ligger inom Färgens skyddsområde bör fortsatt utbyggnad av bostäder ske i mycket liten omfattning, för att inte den totala belastningen av avloppsvatten ska riskera att påverka dricksvattentäkten.

En utbyggnad av VA-ledningarna från Lygnared (när dessa finns på plats) kan komma att utredas som en alternativ lösning. Om en sådan lösning blir möjlig beror på i vilken grad Färgens östra strand bebyggs.

Arbete med detaljplan för ytterligare ca 10 villor pågår på fastigheten Edsås 1:18. Dessa kommer att anslutas till ett minireningsverk.

Områdets fortsatta utveckling bör prövas i ny ÖP.

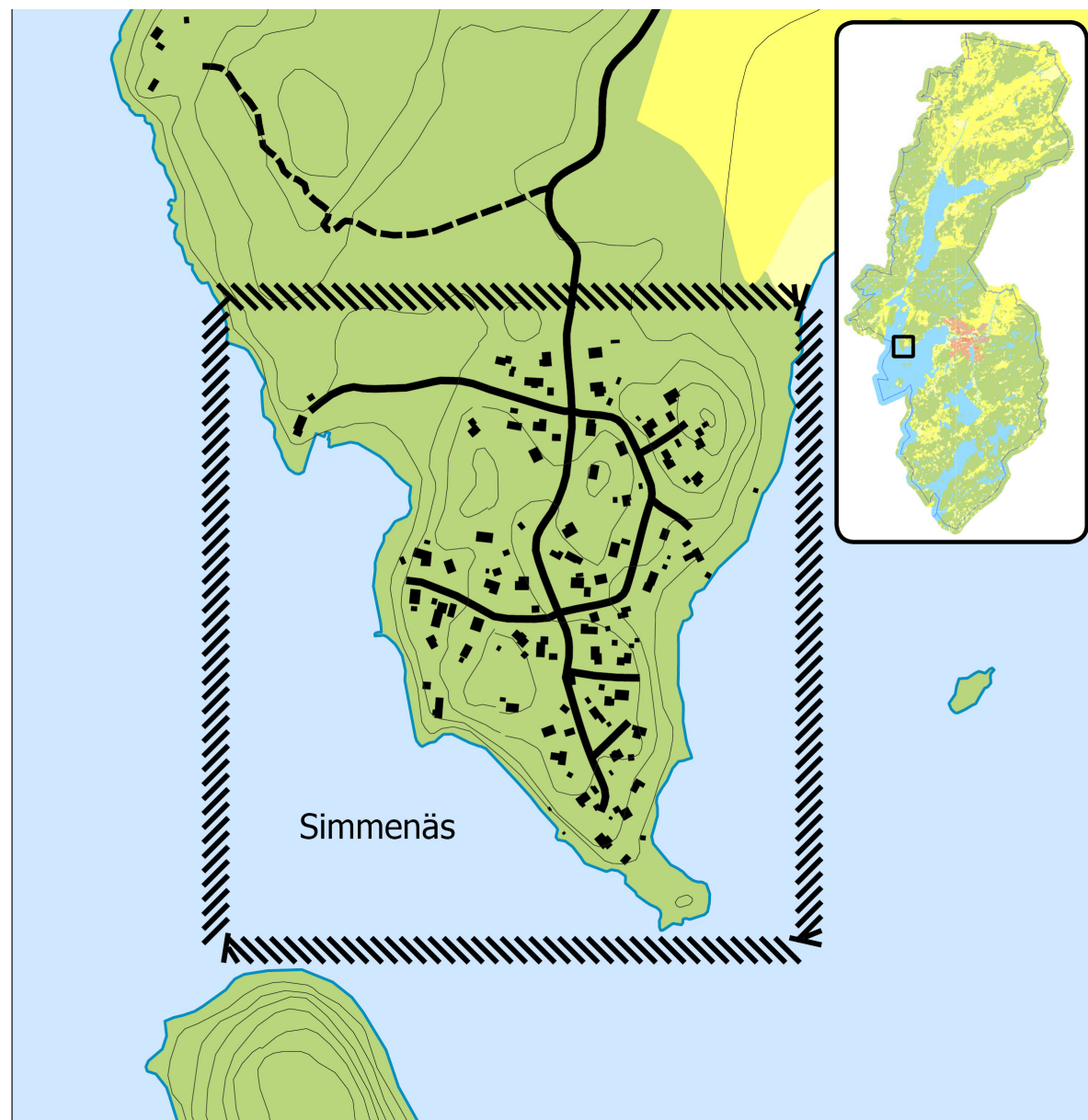
Närsbo

Område där detaljplan finns och där det också finns en bildad gemensamhetsanläggning för VA. I dagsläget fungerar VA-anläggningarna relativt väl, men särskilt reningsresultaten för avloppsverket har visat stora skillnader, som kan hänföras till hur anläggningens drift sköts.

Det kan inte uteslutas att driften av anläggningen på sikt kan komma att behöva skötas av kommunen.

Simmenäs

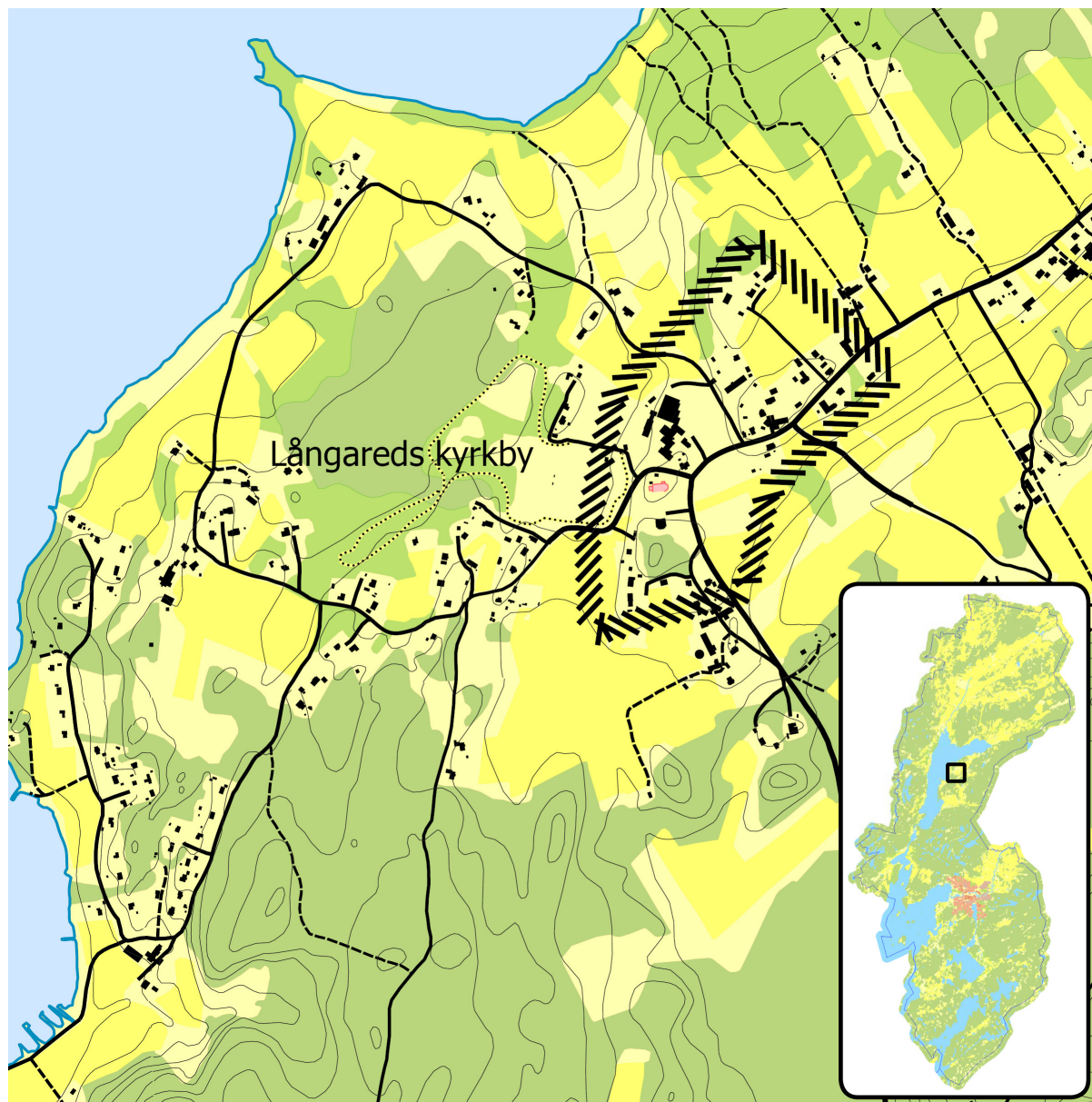
För Simmenäs gäller en byggnadsplan från tidigt 60-tal. Den tillåter relativt stor byggyta, vilket medför att flertalet hus numera är bebodda året runt.

Vattenförsörjningen sker via ytvatten från Mjörn. Vattenanläggningen klarar inte de nya EU-kraven. En komplettering med ytterligare skyddsbarriär för smittspridning måste genomföras. En påtaglig olägenhet från områdets enskilda avlopp finns genom dålig lukt i dagvattenledningar och förhöjda halter av bakterier och närsalter i det vatten som når Mjörn. Enskilda lösningar bedöms inte som hållbara utan utgör endast en förlängning av processen mot gemensam anläggning.

En gemensam anläggning har utretts av de boende själva, men det saknas möjlighet att driva frågan vidare till genomförande. För att lösa en gemensam avloppsrening, en förbättrad vattenhantering och underlätta framtida drift av anläggningarna behöver en gemensamhetsanläggning bildas. Kommunen (TK) bör hjälpa till med processen och ev. ta på sig ett ansvar för att anläggningarna kommer till stånd. En förfrågan om kommunal hjälp har också framförts från Tomtägarföreningen i Simmenäs.

I samband med utbyggnad av gemensamt VA behöver också en ny detaljplan upprättas.

Långareds kyrkby

Området har delvis gemensam VA-anläggning för skola, förskola, idrottshall och några bostadshus. Vattenanläggningen ägs av en förening medan avloppsanläggningen ägs av Fabs. En formellt bildad gemensamhetsanläggning eller allmänt VA-område finns inte.

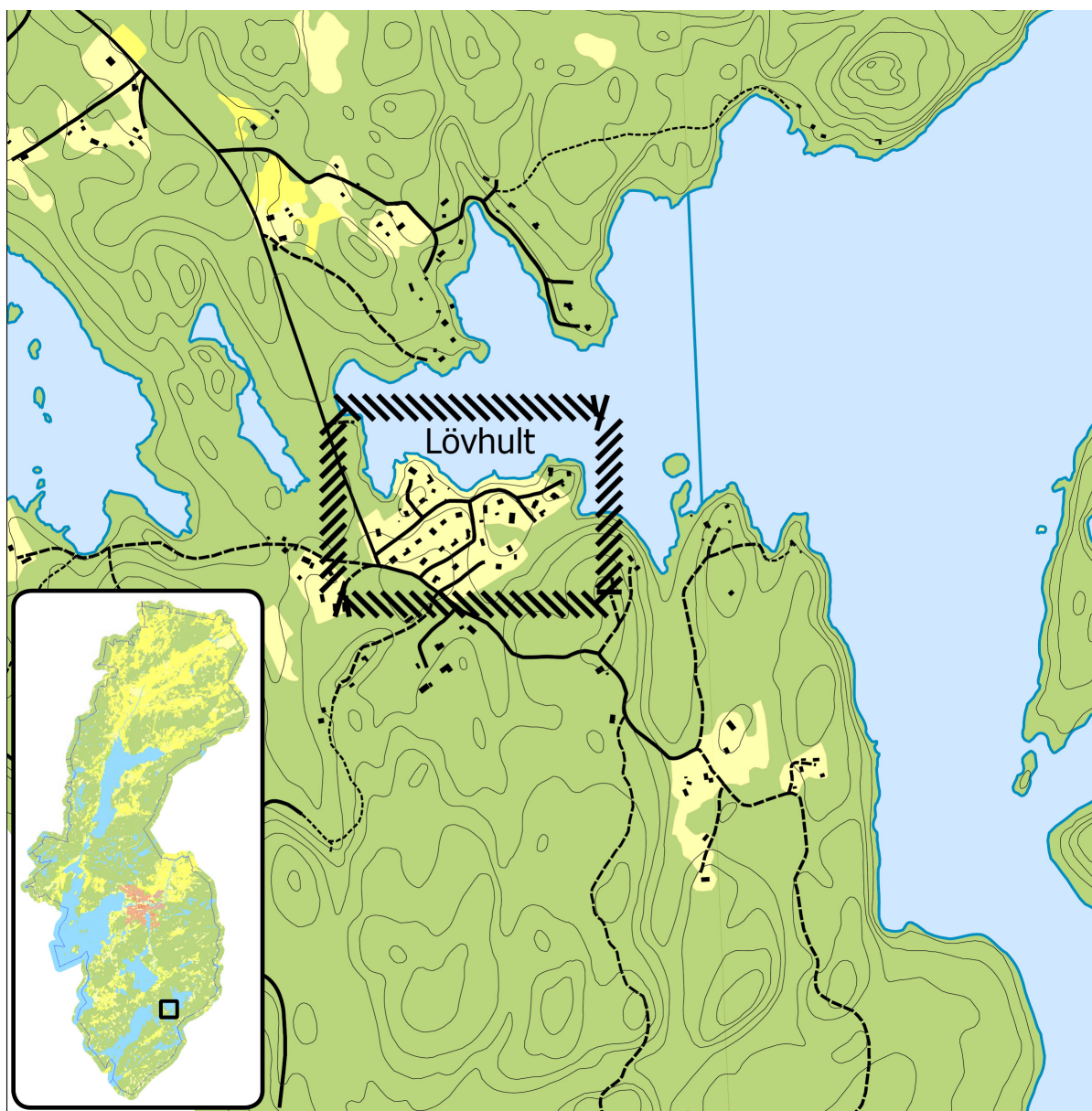
Dricksvattenanläggningen håller inte tillräckligt bra standard enligt EU-direktivet. Vattnet tas från Anten och tillräcklig rening av organiskt material saknas. Avloppsanläggningen har däremot moderniserats under de senaste åren och har i dag goda reningsresultat.

Relativt många bostäder har eget VA. För kärnområdet kring skolan skulle det vara att föredra om ytterligare bostäder kunde ansluta till de gemensamma anläggningarna. Ev. nybebyggelse bör självklart anslutas till den gemensamma anläggningen. Anslutning kan endast ske med huvudmannens positiva medverkan.

För att säkerställa en bra VA-standard och driften av anläggningarna bör en gemensamhetsanläggning bildas (alternativt allmän VA-anläggning). Fabs AB, som äger byggnaderna med skola och förskola bör ta initiativ till detta och också driva på arbetet med att förbättra vattenanläggningen.

Långareds kyrkby omfattas av en fördjupning av översiktsplanen för Bjärkeorterna (antagen 1993). För bebyggelse är rekommendationen för området på skolans östra sida att bostadsbebyggelse ska föregås av detaljplan. I övrigt gäller för området nordost om skolan utmed Långaredsvägen att enstaka byggnad kan provas enligt PBL men att luckor ska finnas. För området utmed Långaredsvägen söder om kyrkan rekommenderas att enstaka byggnader kan provas enligt PBL.

Lövhult

För Lövhult gäller en byggnadsplan från 60-talet, med avsikten att tillåta fritidsboende. Planen medger relativt stor byggrätt, vilket innebär att flertalet hus i dagsläget bebos året runt.

En gemensam vattentäkt finns med bra vattenkvalitet. För avloppen gäller enskilda lösningar. I många fall samlas WC-spillvatten upp i slutna tankar. Då det är relativt tunna jordlager i området kan det inte uteslutas att ofullständigt renat avloppsvatten läcker ut till närliggande diken och Ömmern. Några påtagliga olägenheter har dock inte konstaterats. Med tiden kan situationen försämrats, varför området bör hållas under uppsikt. Området ligger i anslutning till Ömmern som är kommunens reservvattentäkt, men risken för påverkan av intaget för reservvattenledningen bedöms vara ytterst liten.

Inom planområdet regleras byggarea mm. av planbestämmelserna.

Övriga områden där gemensam VA-lösning kan bli aktuell

Områden presenteras inte närmare utan anges här endast genom en uppräkningslista. I flera fall är det bebyggelse av i dag relativt enkel karaktär, ibland på arrendetomt. Områdena kan delas in i sådana som redan har områdesbestämmelser för att begränsa den totalt tillåtna byggytan och sådana där områdesbestämmelser bör övervägas.

Områden med områdesbestämmelser

I dagsläget bedöms områdesbestämmelser vara tillräckligt för att klara funktionen att begränsa bebyggelsens påverkan på miljön. Om bebyggelsetrycket eller omvandling av fritidsboende till åretruntboende ökar kan en omprövning av kommunens inställning bli nödvändig.

- Sandvik
- Slinkebo
- Lovik-Solvik
- Äspenäs
- Saxebo-Porten
- Sjöbo
- Sjöbäcken
- Hästhagen
- Skaftared

Övriga områden

Följande områden bör bli föremål för utredning av behov av detaljplan eller områdesbestämmelser för att reglera påverkan på miljön från nytillkommande bebyggelse. Detta görs lämpligen i samband med ny ÖP för Alingsås kommun.

- Närområdet kring Anten och Mellbyån (500 m)
- Bälunge-Olstorp
- Rosenlund/Ryttaråsen
- Hemsjö/Ryd/Hästeryd inom Färgens vattenskyddsområde
- Lygnö
- Maryd
- Anten-Ålanda

Bilaga 1

Dagvattenstrategi för Alingsås tätort

Förord

Med anledning av förändringar i lagstiftning samt nationella och lokalt antagna miljömål gjordes under 2001 en översyn av dagvattenhanteringen i Alingsås kommun. Detta arbete utmynnade i ett dokument, **Dagvattenplan för Alingsås tätort**, daterat december 2001.

Dagvattenplanen bestod av fyra delar, *Underlagsrapport* (del I), *Policy och mål* (del II), *Riktlinjer* (del III) och *Åtgärdsplan* (del IV).

Syftet var att ta fram riktlinjer för dagvattenhantering inom tätorten samt att ta fram en åtgärdsplan för angelägna områden. Denna skulle om rimligt visa prioriteringsordning, översiktlig kostnadsberäkning samt vara tidsatt för de olika områdena.

Dagvattenplanens ambition är att sammanställa faktamaterial som dels tar upp problematiken med dagvatten ända från föroreningars källor till dess effekter på vattendrag och sjöar, dels möjligheter och lösningar för att minska belastningen på recipient.

Dagvattenplanen skall fungera som ett stöd både i planarbetet och vid åtgärder inom redan planlagda områden. Den skall inspirera till och ge förslag på tekniska lösningar och möjligheter.

I avvaktan på en omarbetning av Dagvattenplanen har principerna för hantering av dagvatten samlats i denna *Dagvattenstrategi*, som utgör ett politiskt ställningstagande i dagvattenfrågan och anger riktningen för arbetet med dagvatten i Alingsås. Det är viktigt att alla förvaltningar arbetar mot samma mål

Dagvattnets påverkan på miljön

Dagvattnets innehåll av föroreningar beror till stor del av markanvändningen. Beroende på vilken typ av yta som regn- och smältvattnet rinner över kommer innehållet i dagvattnet att variera. Det är främst trafikytor av olika slag som kan ge upphov till förorening men även industrimark och byggnader bidrar till en negativ påverkan. Vilken skada dessa föroreningar orsakar i miljön beror till stor del av recipientens känslighet för störning.

Ämnen som förorenar dagvattnet

Exempel på ämnen som kan vara angeläget att fånga upp innan utsläpp till recipient är;

- Tungmetaller
- Organiska miljögifter som t ex PAH (polycykliska aromatiska kolväten)
- Oljor
- Näringsämnen (kväve och fosfor)

Dagvattenklassificering

Utifrån markanvändning kan dagvattnet delas in i tre föroreningsklasser; höga halter, måttligt höga och låga halter.

- **Höga halter**
Trafikytor
Industriområden
- **Måttligt höga**
Större bostadsområden
- **Låga halter**
Mindre bostadsområden
Parker

Recipientklassificering

Dagvattnet från Alingsås tätort avleds idag i stor utsträckning till fyra av våra större sjöar och vattendrag. Dessa är;

- Mjörn
- Gerdskan
- Säveån
- Lillån

Mjörn utgör område av riksintresse för naturvård och är också reservvattentäkt för Lerums kommun. Sjön ligger längst ned i vattensystemet och får ta emot de föroreningar som transporteras från och via de andra tre recipienterna. Främst är det Nollhagaviken som belastas och en del föroreningar avsätts i sedimentområden i anslutning till Säveåns utflöde.

Säveån är ett näringsrikt vatten, huvudsakligen beroende på att det avrinner från jordbruksmark. Den har ett stundtals högt flöde och största delen föroreningar transporteras vidare till Mjörn.

Lillån är av stor betydelse för stadsbilden. Den har ett relativt lågt flöde och mottar samtidigt en stor andel av dagvattnet. Risker för chockbelastning av vattendraget är därför stora. Här är det önskvärt att skapa goda förutsättningar för rikt biologiskt liv och åtskilliga insatser har gjorts under åren.

Gerdskan är en centralt belägen badsjö. Den klassas som en måttligt näringsrik sjö enligt naturvårdsverkets riktlinjer för bedömning av ytvatten. De föroreningar som når sjön kommer till största delen från dagvattnet.

Utifrån en översiktlig bedömning av recipientens känslighet dvs. hur stor andel dagvatten recipienter mottar, dess status samt hur vidare spridning sker kan en prioritering av åtgärder göras. Klassificering av tätortens huvudrecipienter kan sammanfattas så här:

- Mycket känslig: **Lillån**
- Känslig: **Gerdskan, Säveån**
- Mindre känslig: **Mjörn**

Övergripande principer för dagvattenstrategin

Alingsås kommun skall i sitt arbete med dagvatten sträva efter att bevara och/eller återställa den naturliga vattenbalansen, med avseende på såväl vattnets strömningsvägar som dess sammansättning.

Allt dagvatten, som kan medföra en negativ effekt på hälsa eller miljö, skall enligt gällande lagstiftning genomgå behandling innan vattnet når recipienten.

I områden som riskerar att översvämmas är det särskilt viktigt att lokalt omhändertagande av dagvatten tillämpas i nya områden där så är möjligt.

Följande principer gäller (i prioritetsordning) för arbetet med dagvatten i Alingsås kommun;

1. Förebyggande av förorening redan vid källan – omhändertagande av förorenat dagvatten krävs inte.
2. Lokalt omhändertagande av dagvattnet ska ske på eller i nära anslutning till den fastighet där dagvattnet bildats – behandla vattnet så nära källan som möjligt, så undviks påverkan på recipienten nedströms. Bortledning av stora vattenmängder undviks.
3. Flödesutjämning och rening av dagvattnet i ekologisk dagvattenanläggning inom avrinningsområdet – minskar belastning på både dagvattenssystem (översvämning, bräddning, etc.) och recipient (erosion, uttorkning etc.).
4. Rening av förorenat dagvatten kan ske i oljeavskiljare eller i det kommunala reningsverket. Rening i reningsverket ska ses som ett sista alternativ då ingen annan lösning finns och gäller endast i befintliga kombinerade ledningar.

Principerna syftar till:

1. sträva mot koncentration av förekommande föroreningar till platser där man har kontroll över dem och
2. motverka utspädning och okontrollerad spridning i naturen.

Alingsås kommuns medel för att driva arbetet efter strategins principer är:

- Kommunens övergripande fysiska planering.
- Myndighetsutövning med stöd av i huvudsak Miljöbalken, Plan- och bygglagen och Lagen om allmänna vattentjänster.
- Åtgärder inom egna fastigheter, trafikanläggningar, parker och hus vid nybyggnation, större förändringar eller underhåll.
- Ekonomiska styrmedel, exempelvis differentierad VA-taxa.
- I avtal då kommunen säljer eller arrenderar ut mark.
- Information till fastighetsägare, företag och allmänheten.

Ansvarsfördelning för dagvatten

Kommunfullmäktige/Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige är det högsta politiskt beslutande organet i kommunen. Fullmäktige fattar beslut i principiella frågor och ärenden av större vikt. Fullmäktige bestämmer också vilka nämnder som skall finnas och vad nämnderna ska göra.

Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande samhällsplaneringen och att planlägga användning av mark och vatten i kommunen. Kommunstyrelsen kan genom ett antagande av en kommunal dagvattenstrategi visa hur dagvattenfrågan ska hanteras inom kommunen.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden är kommunens samordnande och verkställande organ för mark- och fastighetsfrågor, exploateringsverksamhet, VA, Gatu- och parkfrågor samt avfallshantering. Det innebär att Tekniska nämnden, utifrån

- Alingsås kommuns VA-strategi
- Miljöbalkens hänsynsregler
- Andra av kommunfullmäktige tagna beslut (t ex lokala miljömål och miljöpolicy)

i egenskap av verksamhetsutövare gör den tekniska, ekonomiska och miljömässiga bedömningen av vart och hur dagvattnet ska ledas och renas. Bedömningen av om Miljöbalkens hänsynsregler uppfylls sker i samråd med Miljöskyddsnämnden i egenskap av tillsynsmyndighet.

Miljöskyddsnämnden

Miljöskyddsnämnden har tillsynsansvar för verksamheter enligt Miljöbalken. Här hanteras bl. a. tillståndsfrågor och anmälningsärenden. Miljöskyddsnämnden utövar tillsyn över de verksamheter som kan ge upphov till föroreningar, däribland förorenat dagvatten. Miljöskyddskontoret ska också medverka i planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor eller andra frågor inom nämndens ansvarsområde berörs.

Samhällsbyggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ska i samråd med Tekniska nämnden och Miljöskyddsnämnden tillse att dagvattenfrågor beaktas vid planering, bygglovsprövning och tillhörande rådgivning. Vid detaljplanering och bygglovsprövning ska bebyggelsens lokalisering och val av byggnadsmaterial övervägas. Nya detaljplaner ska ange hur dagvattenfrågan skall lösas och vem som har ansvaret för att genomföra denna.

Andra aktörer

Alla som bedriver verksamhet som kan ge upphov till förorenat dagvatten har ett ansvar att detta renas eller tas om hand på ett lämpligt sätt.

För vissa större trafikleder genom Alingsås kommun är Trafikverket väghållaransvarig och har därmed ansvaret för rening och avledning av dagvattnet. En överenskommelse om ansvar och fördelning av kostnader mellan Trafikverket och Alingsås kommun bör träffas.

Kommunala och allmännyttiga bostadsföretag, kommunala industrifastighetsbolag m fl. med större fastighetsinnehav inom tätorten, bör medverka i arbetet med genomförandet av dagvattenstrategin.

Konsekvenser

Målet med dagvattenstrategin är att förhindra utsläpp av allt dagvatten som riskerar att påverka människors hälsa och/eller miljön på ett negativt sätt. Införande av en dagvattenstrategi medför följder i form av vinster och kostnadseffekter.

Vinster

Genom att bevara den naturliga vattenbalansen uppnås fördelar vad gäller såväl miljö och teknik, som ekonomi, estetik och pedagogik.

Miljömässiga vinster:

- undvika grundvattensänkningar, som medför negativa effekter på växt- och djurlivet i naturliga vattendrag
- minska risken för höga flöden och översvämningar som medför negativa effekter på växt- och djurliv
- minska belastningen av föroreningar på recipienten
- förebygga negativa effekter av utsläpp av föroreningar, t ex vid trafikolycka med farligt gods
- öka den biologiska mångfalden

Tekniska och ekonomiska vinster:

- minska belastningen på befintliga dagvattensystem och reningsanläggningar
- minska risken för höga flöden som leder till översvämningar, sättningsskador, erosion etc.
- minska sårbarheten, som alltid finns i stora, komplexa tekniska system

Estetiska och pedagogiska vinster:

- tillföra skönhets- och upplevelsevärden
- öka förståelsen för vattnets kretslopp och dess betydelse för allt levande

Kostnadseffekter

Mest kostnadseffektivt och långsiktigt är att prioritera åtgärder vid källan. Det är enklare och mer kostnadseffektivt att skapa dagvattenlösningar i ny bebyggelse och vid omdaningar än i befintlig miljö.

Kostnaderna för en anläggning för ekologisk dagvattenhantering varierar kraftigt bl. a beroende på vattenflöde, föroreningsgrad/önskad reningseffekt och förutsättningarna på platsen.

Det är den som ansvarar för dagvattnet, d v s verksamhetsutövaren (t ex fastighetsägaren eller väghållaren), som ska stå för kostnaden för omhändertagandet.

För åtgärder i befintliga bebyggelseområden står VA-verksamheten (via VA-avgift) för det tekniska, t ex ledningar och magasin, medan gatu- och parkavdelningen (via skattemedel) står för estetisk utformning och växtlighet. Detta gäller både investering och drift.

När det gäller åtgärder som i huvudsak genomförs för att rena dagvatten från trafikytor, står vanligen väghållaren, d v s gatuenheten eller Trafikverket, för kostnaden. Vid nyexploatering står exploitören för kostnaden för ekologisk dagvattenhantering.

Anläggningstaxan och brukningstaxan för VA är uppdelade i tre nyttigheter, vatten, spillvatten och dagvatten. Väljer fastighetsägaren att ta hand om sitt dagvatten lokalt så tas inte någon avgift för dagvattenanslutning ut.

Det är inte möjligt att göra kostnadsberäkningar för "källåtgärder" då det finns många aktörer och åtgärderna ofta är beroende av förändringar i samhällssystemet. Vid nybebyggelse och större förändringar är kostnaderna inte alltid högre utan oftast lägre, jämfört med om man skulle använda konventionell teknik.

För de mest kritiska recipienterna med tillrinningsområden har förslag tagits fram för att i någon mån kunna bedöma vad som kan vara lämpliga åtgärder i befintliga miljöer. Kostnaderna har överslagsmässigt kostnadsberäknats. Resultatet redovisas i åtgärdsplanen som ingår i Dagvattenplanen. Den kan sammanfattas med att kommunens investeringskostnader bli ungefär 25 miljoner kronor.

Strategins genomförande och information

Genomförande

Tekniska nämnden ska ha huvudansvaret för att *Dagvattenstrategin* genomförs.

Berörda förvaltningar har ett ansvar att se till så att det finns personella resurser så att strategin förs in på ett bra sätt i deras arbete. En uppföljning av dagvattenstrategin skall göras varje mandatperiod.

Övergripande samordning bör skötas av en arbetsgrupp. Gruppen bör bestå av tjänstemän från Tekniska kontoret, Samhällsbyggnadsförvaltningen och Miljöskyddskontoret.

Information

Information till berörda parter, såsom fastighetsägare, konsulter, tjänstemän, politiker, väghållare och allmänhet, är viktig för att kunna genomföra dagvattenstrategin. Informationen måste anpassas till de olika målgrupperna.

Bilaga 2**Prioriteringsordning för insatser enligt VA-strategin****Prioritet 1**

Insatser bör göras inom den närmsta treårsperioden

- Kommunalt VA utmed Färgens östra strand – Sundet och Skämningared.
- Förbättrad vattenförsörjning och gemensamt avlopp i Simmenäs.
- Erbjud VA-anslutning för närbelägna fastigheter till anslutningspunkten i Norsesund.

Prioritet 2

Insatser bör göras inom 4 – 6 år

- Resterande områden längs Färgens östra strand.
- Saxebäcken
- V Bodarne

Prioritet 3

Övriga områden och insatser hanteras inom ramen för ÖP-arbetet.

Bilaga 3

Exempel på åtgärder som genomförts eller kan bli aktuella med anledning av VA-strategin

Genomförda åtgärder under perioden 2006 – 2009

- Miljöskyddsnämndens riktlinjer för prövning av enskilda avlopp har setts över.
- Miljöskyddsnämnden bedriver tillsyn och ställer krav på förbättringar av dåliga avloppsanläggningar. (MN)
- Dagvattenstrategin har inarbetats i den samlade VA-strategin
- Den kommunala VA-taxan har reviderats, så att den stämmer överens med principerna i VA-strategin. Bland annat har brukningstaxan för VA delats upp i spillvatten och dagvatten.
- En utredning kring risken för förorening av vattentäkten i Erska har genomförts. Till följd av denna har Erska-området kunnat tas bort som särskilt insatsområde inom VA-strategin.
- En kommungemensam VA-strategigrupp arbetar med genomförande och samordning enligt VA-strategin.
- Planering och projektering av kommunala VA-ledningar till Färgens östra strand har startat. Program för detaljplaner inom området är antaget.

Åtgärder som behöver genomföras

- Strategin ingår som ett viktigt underlag i nästa revision av kommunens ÖP, som också bör innehålla en fullständig VA-plan. Detta är också strategins huvudsakliga funktion. (Ansvarig nämnd är Samhällsbyggnadsnämnden, SBN)
- Dagvattenplanen för Alingsås tätort ska uppdateras och en motsvarande plan ska tas fram för Sollebrunn. (Ansvarig nämnd är TN)
- En överenskommelse om ansvar och fördelning av kostnader för dagvattenrening bör träffas mellan Vägverket och Alingsås kommun. (Ansvarig nämnd är TN)
- Utformning av hämtningssystem för urin och möjligheterna till avsättning av urin bör utredas. (Ansvarig nämnd är TN)
- I nya detaljplaneområden bör möjligheten att införa separering av urin prövas. (Ansvarig nämnd är SBN)
- Kommunen utreder möjligheten att ställa "projekthjälp" till förfogande när fastighetsägare som bor i områden med samlad bebyggelse måste/önskar att lösa VA gemensamt eller via en kommunal anslutning. (Ansvarig nämnd är SBN/TN)
- Behovet av och möjligheterna för förändringar av planförutsättningar inom omvandlingsområden beaktas i processen för genomförande av program för

detaljplaner, fördjupade översiktsplaner och detaljplaner. (Ansvarig nämnd är SBN/BN)

- Områden med VA-problem utreds och förslag till åtgärd arbetas fram av VA-strategigruppen.